

Місячний Економічний Моніторинг України

№243, квітень 2025 року

Резюме

- За даними Держстату реальний ВВП зріс на 2,9% у 2024 році.
- За оцінкою ІЕД реальний ВВП зріс лише на 1,1% дпр в першому кварталі 2025 році.
- Група «Нафтогаз» відновила половину обсягів видобутку, втрачених через ворожі атаки у лютому.
- У березні Україна збільшила імпорт електроенергії на 11% дпм до 272 тис. МВт-год.
- За перший квартал 2025 року українські порти обробили 23 млн т вантажів, що на 17% менше, ніж в 2024 році.
- Експорт товарів у березні зріс на 11% дпр, а імпорт зріс на 26% дпр.
- В березні Україна отримала високі надходження від міжнародної допомоги, передусім за механізмом ERA.
- У березні інфляція прискорилась до 1,5% дпм через сезонні та одноразові чинники, але зростання цін на більшість товарів та послуг залишилось помірним
- НБУ, як очікувалось, залишив ставку на рівні 15,5% річних та знизив прогноз зростання ВВП цього року до 3,1%. Це узгоджується з оцінками ІЕД
- Гривня надалі укріплювалась до долара, але ослабла до євро.

ВВП та реальний сектор: Реальний ВВП у 2024 році зріс на 2,9%

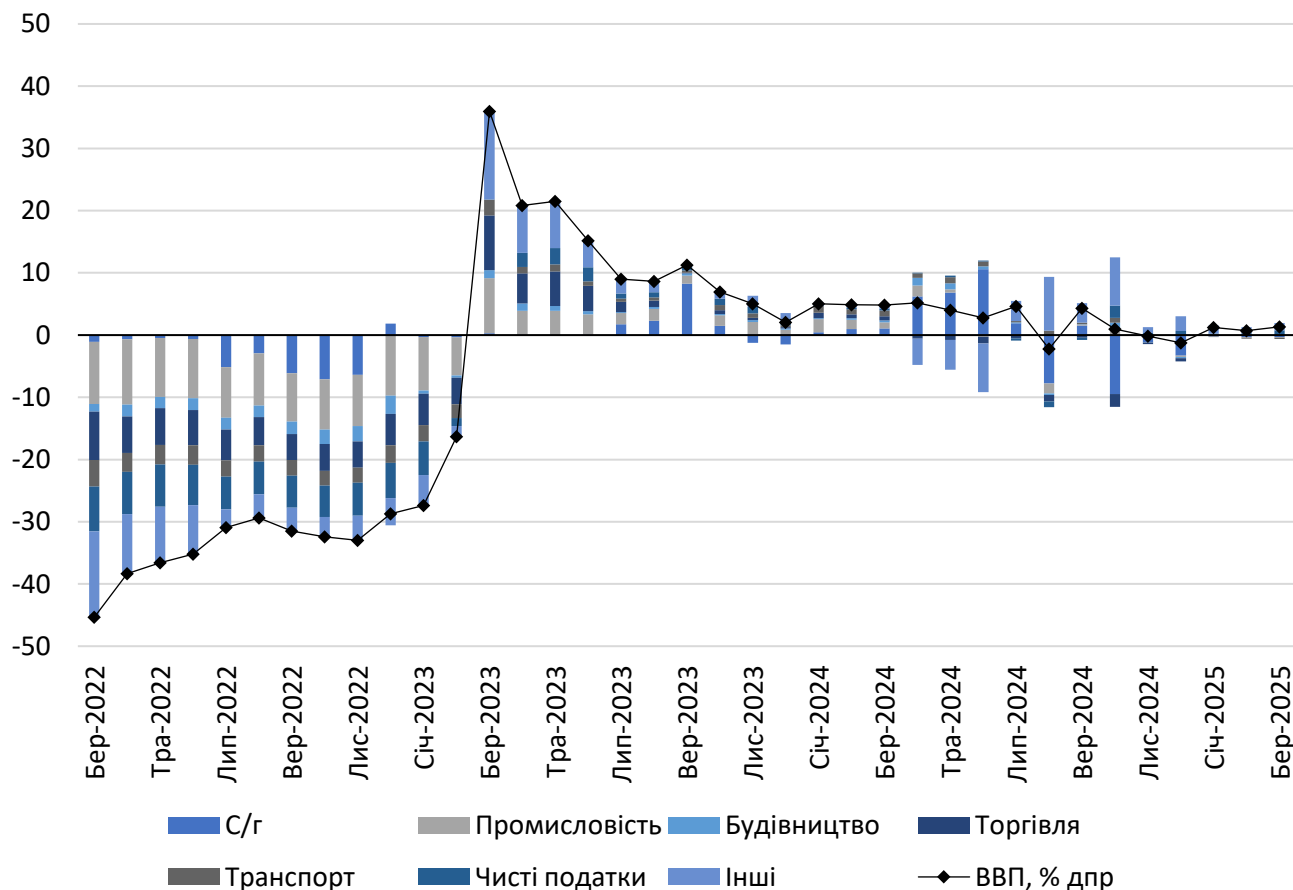
Держстат оприлюднив показники реального ВВП та його складових за 2024 рік. Реальний ВВП зріс на 2,9% після зростання на 5,5% у 2023 році. З боку попиту приватне кінцеве споживання домогосподарств зросло на 6,8% завдяки зростанню заробітних плат на фоні жорсткого ринку праці, а також вчасної сплати пенсій (які було індексовано) та соціальних виплат. Валове нагромадження основного капіталу залишились високим і зросло на 3,5% у 2024 році після зростання на 65,9% у 2023 році за рахунок військових витрат. Державне споживання скоротилось в реальному виразі на 4,5% дпр на фоні стриманих доходів бюджету та збереження зовнішнього фінансування на рівні близькому до показника 2023 року, а внесок реального чистого експорту був від'ємним у 0,9 в.п.

З боку виробництва реальна валова додана вартість (ВДВ) скоротилась в сільському господарстві на 7,3% у 2024 році. ВДВ в торгівлі скоротилась через зниження ролі посередників в торгівлі і більшу частку прямих продажів як в результаті війни, так і завдяки розвитку цифрової торгівлі. При цьому, роздрібна торгівля зростала. Через обстріли та руйнування електричної генерації реальна ВДВ в галузі енергетики скоротилась, хоча держава та приватний сектор змогли відновити велику частину втрачених потужностей.

Оприлюднені Держстатом показники по ВВП, промисловості, будівництву та ряду інших сфер економіки дозволили експертам ІЕД уточнити оцінку зростання реального ВВП в першому кварталі 2025 року. За нашою оцінкою реальний ВВП зріс на 1,2% дпр в січні та 0,7% дпр в лютому. При цьому, ліпший доступ до електроенергії в березні та поступове зростання попиту були основними причинами певного поліпшення економічної ситуації в березні. За оцінкою ІЕД реальний ВВП в березні зріс на 1,3% дпр. В цілому, в першому кварталі реальний ВВП за оцінкою зріс на 1,1% дпр.

Додана вартість у сільському господарстві скоротилась приблизно на 3% дпр у березні, що відповідає переглянутій оцінці за лютий. В основному це зумовлено скороченням виробництва продукції тваринництва у домогосподарствах. Як і раніше, просування російських військ призвело до зменшення виробництва поблизу лінії фронту.

Рисунок 1: Внески до реального ВВП, в.п.

Джерело: оцінка ІЕД

За нашими оцінками, реальна ВДВ у промисловості в березні зростає на 2,5% дпр, що трохи швидше за переглянутий показник у 1,8% дпр у лютому. Помірне зростання внутрішнього попиту й експортних поставок підтримали збільшення виробництва, хоча російські атаки й надалі негативно впливали на економічну активність. Так, у березні посилюються атаки на такі великі міста як Дніпро, Кривий Ріг, Харків.

Виробництво у добувній промисловості в березні за оцінкою скоротилося більш ніж на 3% дпр передусім через тимчасову окупацію російськими військами кількох вугільних шахт Донецької області та атаки на газодобування. Реальна ВДВ у секторі електроенергетики зменшилася майже на 5% дпр, що зумовлено російськими атаками.

Ми переглянули оцінки зростання в торгівлі до 0,7% дпр у лютому та очікуємо, що у березні зростання залишиться близьким до того рівня - на рівні 1,2% дпр. Це надалі відображатиме тенденцію щодо зростання частки прямих продажів в торгівлі, що призводить до зниження оптового товарообороту. За нашими оцінками, реальна ВДВ у транспорті в березні скоротилася на 6% дпр, що близько до переглянутої нами оцінки за лютий. Глибше сповільнення залізничних вантажних перевезень через кібератаки компенсувало трохи швидше зростання в інших транспортних сегментах. Залишався також вплив припинення транзиту газу.

Енергетика: «Нафтогаз» шукає гроші на імпорт газу

Електроенергія. В кінці березня пішов в ремонт другий енергоблок АЕС, наразі в системі працюють сім з дев'яти доступних енергоблоків на українських АЕС.

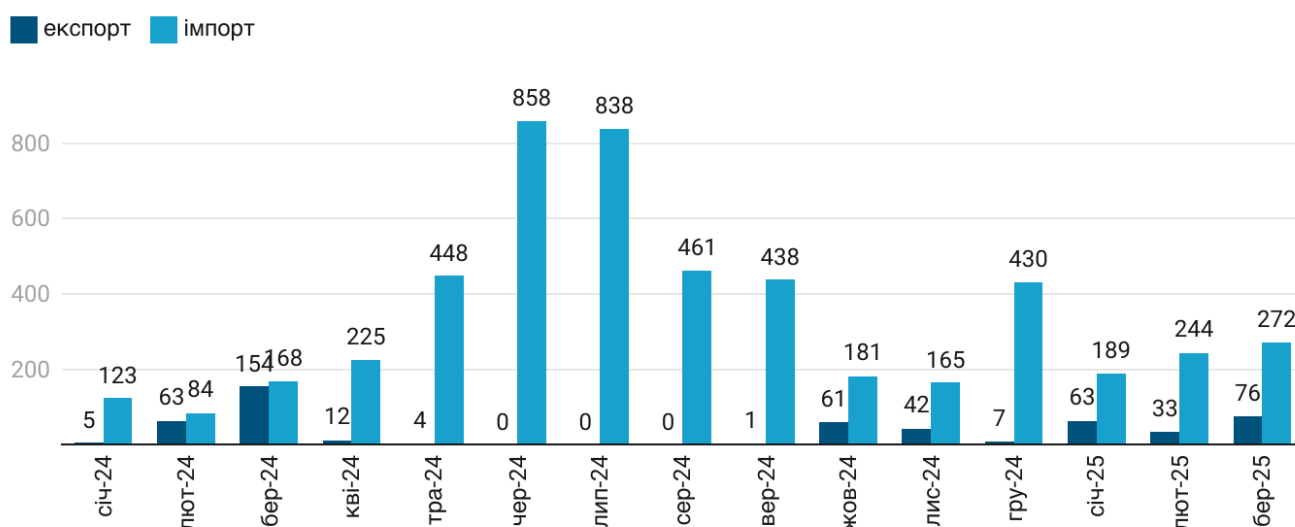
У березні атомні електростанції виробили 52% всієї електроенергії в країні, 32% виробила теплова генерація, 9% надійшло з відновлюваних джерел енергії та 6% з гідроелектростанцій.

У березні Україна збільшила імпорт електроенергії на 11% дпм до 272 тис. МВт-год. Найбільше електроенергії було поставлено з Угорщини (42%) та Словаччини (19%). У порівнянні з березнем 2024 року імпорт електроенергії зріс у 1,6 раза. Експорт електроенергії в березні також значно зріс порівняно з лютим, у 2,3 рази до 76,3 тис. МВт-год.

Компанія ETG.UA розпочала будівництво першої черги у 18,6 МВт вітроелектростанції у Кіровоградській області у рамках проекту загальною потужністю 93 МВт. Перший етап включає встановлення трьох вітрових турбін, загальний обсяг фінансування цього етапу становить 26 млн євро.

За даними Міненерго, з початку 2025 року введено 109 МВт розподіленої генерації. Пріоритет Міненерго – розвиток вітрової енергетики та систем накопичення енергії.

Рисунок 2: Експорт та імпорт електроенергії у 2024-2025 роках, тис. МВт-год

Примітка: Показники на основі даних про комерційні перетоки електроенергії до/з України. Дані митниці можуть відрізнятися від цих показників

Джерело: DiXi Group

Газ. За даними Aggregated Gas Storage Inventory, на середину квітня в підземних сховищах було менше 5 млрд м³ газу, а активного газу, який фізично можна підняти із сховищ, – лише близько 700 млн м³. Рік тому в сховищах залишалося близко 3,5 млрд м³ активного газу.

Група «Нафтогаз» відновила половину обсягів видобутку, втрачених через ворожі атаки у лютому. Також компанія повідомила, що починає підготовку до наступної зими з обладнанням, грантом від Норвегії в 140 млн євро та позицією ЄБРР на 270 млн євро. Щоб підготуватися до наступного опалювального сезону, Україні треба імпортувати близько 4,5 млрд м³ газу, які можуть коштувати від 1,5 до 2 млрд дол. США.

Нафта. Вночі 17 березня РФ дронами знищила нафтопереробний завод у місті Мерефа, що належить Харківській інвестиційно-промисловій групі AES Group. Це вже четверта атака на завод із лютого 2022 року. До цього підприємство працювало лише на 10% своєї потужності, проте після останньої атаки воно повністю знищене.

Транспорт: Кібератака на «Укрзалізницю»

Морський транспорт. За перший квартал 2025 року українські порти обробили 23 млн т вантажів. З них одеські порти обробили 20,7 млн т вантажів (порт «Південний» 10,6 млн т, порт «Чорноморськ» 6,6 млн т, порт «Одеса» 3,5 млн т), а дунайські порти (Ізмаїл, Рені та Усть-Дунайськ) разом перевалили понад 2,3 млн т вантажів. Це падіння на 17% дпр: у першому кварталі 2024 року було оброблено 27,8 млн т вантажів.

Частково відновила роботу поромна переправа Чорноморськ-Варна, яка була зупинена з початком повномасштабної війни. Маршрут став частиною нової вантажної поромної лінії Чорноморськ-Варна-Батумі, рейси виконує пором Vilnius компанії «Укрферрі». До реалізації проєкту також залучена дочірня компанія АТ «Укрзалізниця» UZ Cargo Poland. Наразі перевезення здійснюються лише в напрямку Грузії, поки немає зворотного вантажопотоку.

Залізничний транспорт. 23 березня відбулась потужна кібератака на інформаційну систему «Укрзалізниця», припинили працювати пасажирські та вантажні інформаційні сервіси компанії, продаж квитків тимчасово перевели в паперовий формат через каси. Станом на 1 квітня «Укрзалізниця» повідомила, що відновила понад 90% пасажирських онлайн-сервісів, в тому числі продаж квитків та роботу онлайн табло прибуття та відправки поїздів. Відновлення інформаційної системи для вантажних перевезень досі триває.

Через кібератаку також відсутня статистика залізничних вантажних перевезень за березень.

Кабінет міністрів України спростив процедуру розпорядження майном для «Укрзалізниця». Відтепер компанія може самостійно, без погодження з урядом, ухвалювати рішення про відчуження майна, якщо його балансова вартість не перевищує 500 млн грн. Це дозволить розпочати реалізацію, зокрема, накопиченого металобрухту та щебеню.

Автомобільний транспорт. Угоду про лібералізацію вантажних перевезень між Україною та ЄС автоматично продовжили до кінця 2025 року. Умовою автоматичної пролонгації була відсутність негативного впливу на сторони угоди та відсутність порушень.

На початку квітня відкрився новий автомобільний пункт пропуску «Велика Паладь – Надьгодош» на кордоні з Угорщиною. Він призначений для легкових автомобілів вагою до 3,5 тонн і працюватиме у денний час.

Верховна Рада 27 березня схвалила євроінтеграційний законопроект №4560, що дозволяє адаптувати український ринок послуг автомобільного транспорту до стандартів ЄС. Йдеться про особливості ліцензування перевізників: для отримання ліцензії та ведення діяльності необхідна буде відсутність звинувачень у тяжких кримінальних злочинах або відсутність стягнень, накладених, зокрема, за суттєві порушення законодавства при здійсненні автомобільних перевезень. Для запуску та управління компаніями, що здійснюють перевезення, необхідне буде відповідне фінансове становище. Також вимагатиметься підтвердження професійної компетентності менеджерів транспортних компаній, а вся інформація про автомобільного перевізника буде акумулюватись в Єдиному комплексі інформаційних систем безпеки автомобільного транспорту (ЄКІС).

Кабінет Міністрів України схвалив рішення про виділення 5,2 млрд грн на ремонт та відновлення доріг у фронтових та прифронтових регіонах, які використовуються для потреб Збройних Сил України. Фінансування розподілили за двома напрямками: Державне агентство відновлення та

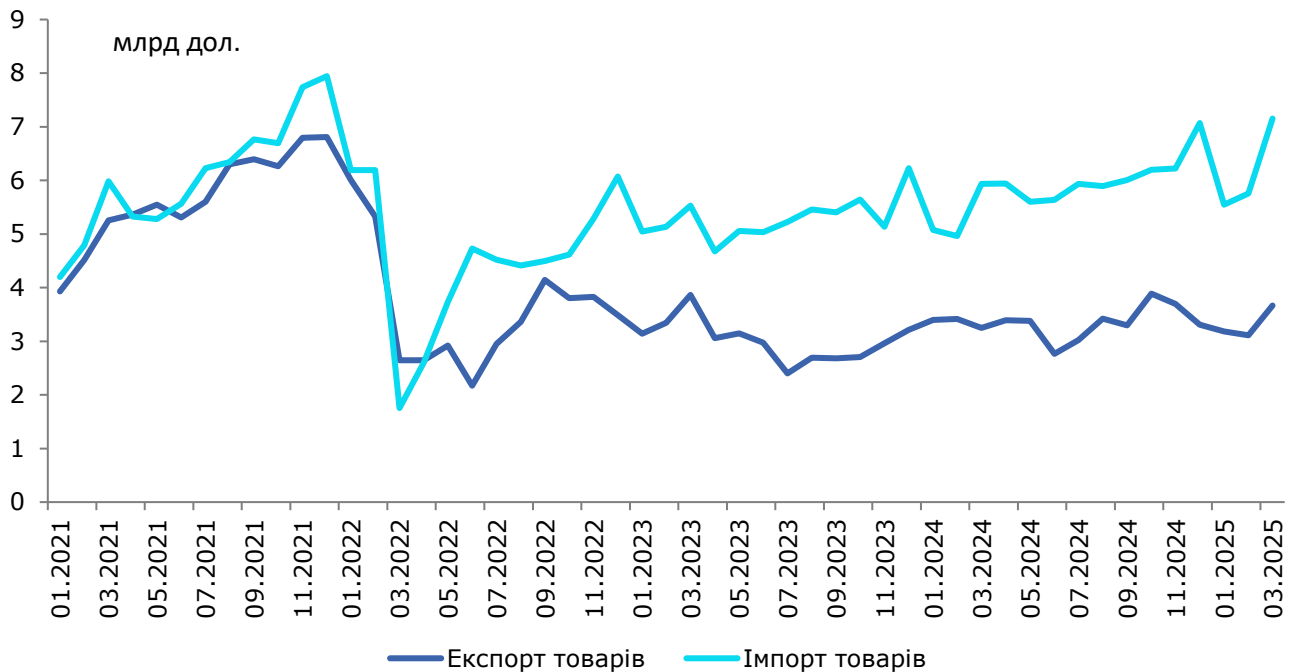
розвитку інфраструктури України отримало понад 2,6 млрд грн, обласні держадміністрації – понад 2,5 млрд грн.

Зовнішня торгівля: Товарооборот зріс у березні

Експорт товарів у березні був найбільшим за останні чотири місяці і зріс на 11% дпр до 3,66 млрд дол. США. Зростання стосувалось майже всіх основних груп товарів. Аграрний експорт зріс на 5% дпр з порівняно високої бази і також був найвищим за чотири місяці. Експорт кукурудзи та соняшникової олії зріс порівняно із попереднім роком у доларовому виразі внаслідок зближення експортних цін зі світовими попри зниження фізичних обсягів. Експорт цих товарів крім того відчутно зріс порівняно з люневими показниками. До того ж високим та відчутно більшим за минулорічний залишався експорт соєвих бобів, м'яса, соєвої олії. Втім через нижчі запаси експорт пшениці у тоннах впав на 45% дпр.

Експорт металургійної продукції, насамперед сталі, сягнув 439 млн дол. і зріс на 30% дпр. Він також став найвищим за шість місяців. Це відбулось внаслідок неочікувано високих обсягів експорту чавуну, що перевищили 50% місячної виплавки, і стали [найбільшими з 2021 року](#). Експорт мінеральної продукції впав на 19% дпр до 286 млн дол., але був вищим, ніж у лютому. Експорт продукції машинобудування сягнув 315 млн дол. і зріс на 93% дпр з низької бази. Зокрема різко зріс експорт проводів та кабелів, електронагрівальних приладів. Експорт інших товарів зріс порівняно з попередніми місяцями та минулим роком, зокрема через виробу з деревини.

Рисунок 3: Торгівля товарами України, млрд дол. США

Джерело: Державна митна служба України

Імпорт товарів сягнув 7,15 млрд дол. США і зріс на 26% дпр. Імпорт перевищив пікові обсяги грудня через різке зростання імпорту енергоносіїв та сезонне зростання імпорту хімічних продуктів. Імпорт машин та обладнання зріс на 33% дпр до 2,49 млрд дол. Імпорт енергетичного обладнання знизився до 271 млн дол. у березні порівняно із 351 млн дол. у лютому, але залишався суттєво вищим ніж 103 млн дол. у березні 2024 року. Також зріс імпорт автомобілів та безпілотників.

Імпорт енергоносіїв у березні зріс на 62% дпр до 1,19 млрд дол. на фоні зростання розмитнення газу майже в 6,9 раза у доларовому виразі. Це відображало дефіцит газу у сховищах на фоні російських атак на газовидобування в Україні. При цьому середня ціна імпорту була дещо нижчою, ніж у попередні місяці. Також зріс імпорт вугілля та електроенергії.

Імпорт інших груп товарів також зріс. Імпорт хімічних продуктів зріс на 4% дпр: зростання імпорту засобів захисту рослин та комплексних добрив компенсувало зниження імпорту ліків. Імпорт харчових продуктів зріс на 15% дпр, а імпорт інших промислових товарів на 11% дпр.

Фіскальна політика: Високі надходження міжнародної допомоги

За попередніми даними Мінфіну, доходи державного бюджету в березні зросли до 389 млрд грн. Основними причинами стали надходженням податку на прибуток підприємств (ПнПП) та гранту, сплаченого через рахунок Світового банку.

При цьому, доходи загального фонду зросли майже вдвічі порівняно з минулим роком до 321 млрд. Так, доходи від ПнПП зросли на 43% дпр і становили 86 млрд грн, з яких 42 млрд грн забезпечив банківський сектор. Це відображало пізнішу, ніж минулого року сплату ПнПП за результатами четвертого кварталу та повного року і загалом за перший кварталі 2025 року доходи від ПнПП зросли лише на 2,8% дпр.

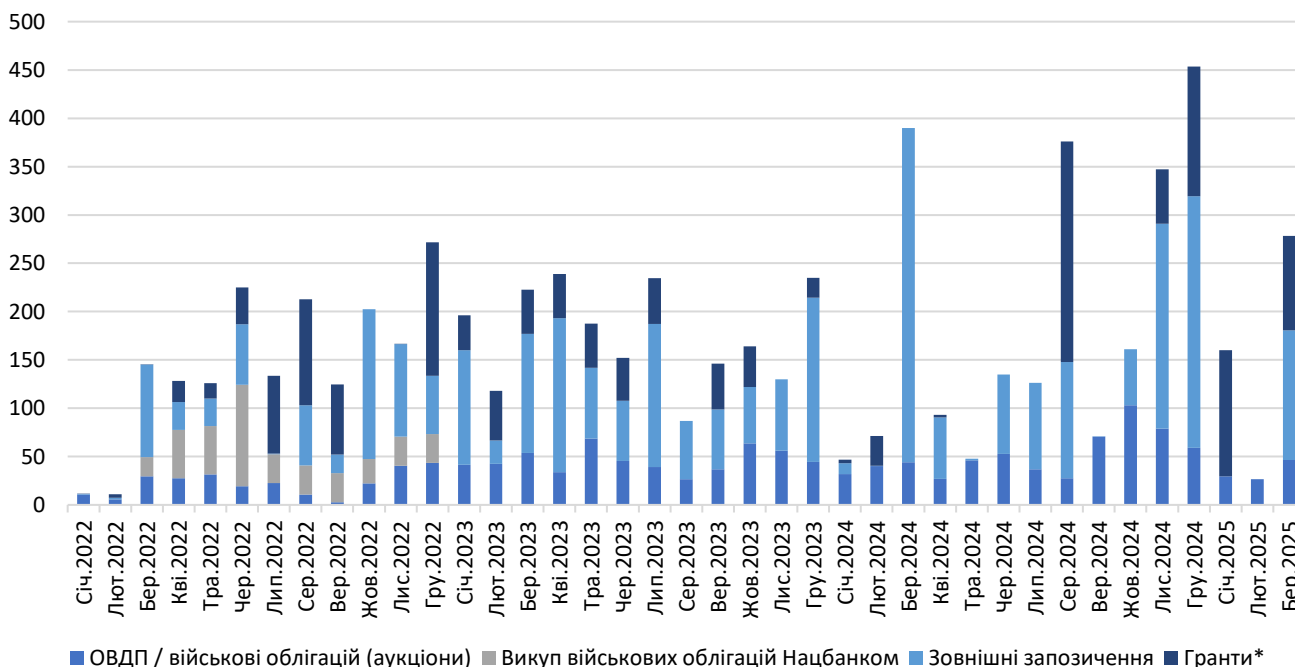
Надходження ПДФО зросли на 52% дпр завдяки підвищенню військового збору та збільшенню заробітних плат (мінімальної та середньої). Середня заробітна плата стрімко зростає на фоні браку робочої сили. Так, за даними опитування бізнесу, яке щомісяця проводить ІЕД, саме це є найбільшою перешкодою для діяльності бізнесу. Водночас, ймовірно, зростає саме офіційна заробітна плата за рахунок зниження частки неформально сплаченої зарплати. Цьому може сприяти політика щодо резервування працівників.

Валові надходження внутрішнього ПДВ зросли на 17,5% дпр і склали 39,9 млрд грн, але залишались близькими до середнього показника за останні шість місяців. Відшкодування ПДВ становило 13,8 млрд грн, що нижче за середній показник другої половини 2024 року. ПДВ з імпорту зріс на 40% дпр до 44,9 млрд грн завдяки збільшенню імпорту, що підлягає оподаткуванню (зокрема електроенергії).

Доходи спеціального фонду становили 68,4 млрд грн (на 30% менше, ніж у лютому 2025 року, та на 14% менше, ніж у березні 2024 року). Більшість із цих коштів надійшла у формі військової допомоги.

План доходів, що адмініструє Державна податкова служба, було перевиконано на 9,6% (на 14 млрд грн). При цьому показники доходів, що адмініструє Державна митна служба, було перевиконано на 0,5% (на 0,3 млрд грн).

Рисунок 4: Фінансування та гранти, які надійшли в державний бюджет, млрд грн

Примітка: * гранти є частиною доходів бюджету, які обліковуються за кодом 42000000 «Офіційні трансферти від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ»
Зовнішні запозичення в грудні 2024 року та січні 2025 року включають відповідно 1 млрд дол. США та 3 млрд евро, отримані від США та ЄС за механізмом ERA

Джерело: Мінфін

В кінці березня виконавча рада МВФ затвердила сьомий перегляд програми, хоча Україна не виконала всіх структурних маяків (їх виконання відкладене). Позитивному рішенню МВФ

сприяло виконання Україною попереднього структурного маяка, а саме підписання змін до Податкового кодексу з підвищення ставок акцизів (законопроект чекав на підпис понад три місяці). Також МВФ додав ще кілька додаткових маяків, які зокрема передбачають продовження реформи системи управління публічними фінансами. Транш від МВФ становив 0,4 млрд дол. США замість раніше запланованих 0,9 млрд дол. США за запитом українського уряду, ймовірно, з міркування ліквідності. Це дозволить збільшити виплати від МВФ у 2026 році на фоні вищих сум погашення та обслуговування раніше взятих позик.

Україна отримала подальше фінансування за програмою Групи семи ERA:

- 7 березня Україна отримала від Великої Британії 752 млн фунтів стерлінгів із запланованих 2,26 млрд фунтів стерлінгів у формі військового кредиту до спеціального фонду бюджету.
- 13 березня Україна отримала від Канади 2,5 млрд канадських доларів (~1,7 млрд дол. США).
- 20 березня ЄС перерахував Україні 1 млрд євро.

Розміщення внутрішніх державних облігацій зменшилося до 46,6 млрд грн в березні, з яких 36% припадало на валютні облігації. При цьому, зросла середньозважена доходність ОВДПу відповідь на підвищення облікової ставки НБУ.

1 квітня Україна отримала 3,5 млрд євро від ЄС за програмою Ukraine Facility за виконання індикаторів четвертого кварталу 2024 року. Водночас Україна не виконала вчасно всі індикатори, необхідні для фінансування за результатами першого кварталу 2025 року. Щоб уникнути надмірного зсуву графіку фінансування, ці індикатори необхідно виконати вже у квітні.

Наразі очікується, що фінансування від донорів включно з програмою ERA, отримане 2025 року, забезпечить потреби цього року та лише частину потреб 2026 року з огляду на це в програмі МВФ тепер передбачено, що уряд залишить частину отриманих коштів на 2026 рік, а також передбачена можливість авансового фінансування видатків на 2026 рік. Доступність фінансування на 2027 рік поки що невідоме, оскільки Програма МВФ містить сценарій зовнішнього фінансування лише до першого кварталу 2027 року.

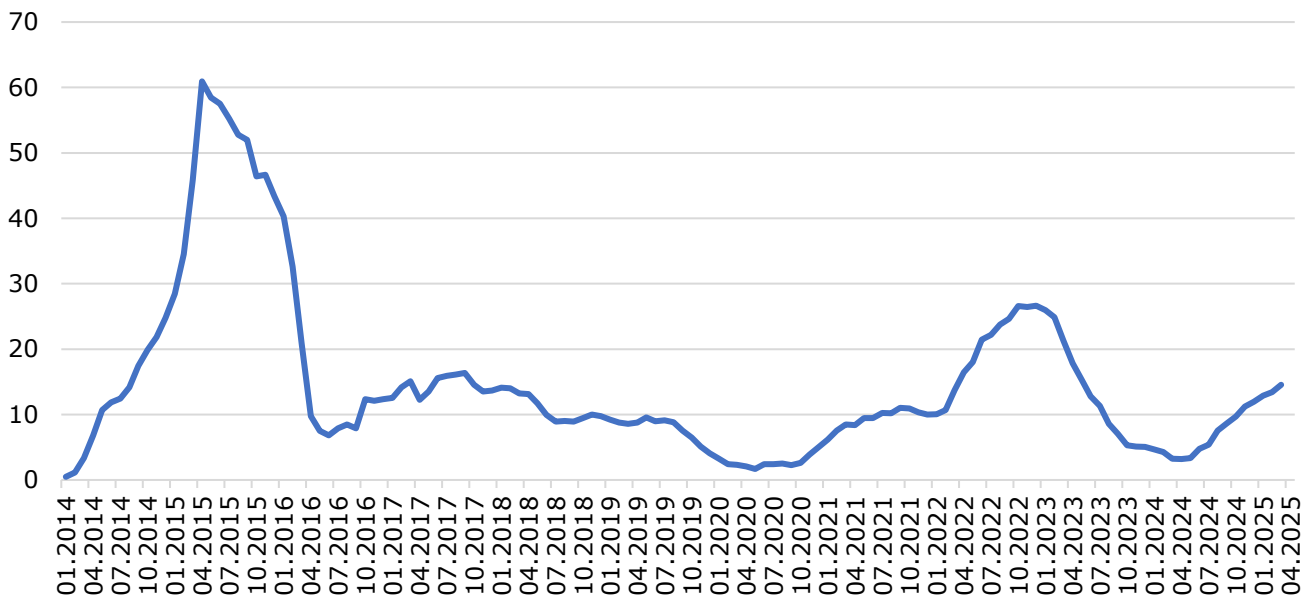
Станом на сьогодні, фінансування на 2026 рік є недостатнім, навіть якщо припустити, що активна стадія війни завершиться до кінця 2025 року. Так, навіть якщо активна фаза війни завершиться, Україні знадобляться кошти для фінансування військових закупівель. Демобілізація відбуватиметься поступово, тож скорочення фінансування військових виплат також буде поступовим, однак залишиться необхідність фінансування перехідних виплат, програм реабілітації, навчання та перекваліфікації військовослужбовців. Інші статті видатків буде складно обмежити або скоротити.

Тому нагальним залишається питання потреби в пошуку додаткових джерел фінансування. Це важливо також з огляду на бажання України вступити до ЄС у 2030 році. Відповідно, важливо просувати фінансування України у рамковому бюджеті Євросоюзу на 2028-2034 роки.

Інфляція: Споживча інфляція сягнула 14,6% дпр у річному виразі

У березні споживча інфляція знову прискорилась і склала 14,6% дпр порівняно з 13,4% у лютому. Одним з основних чинників такого прискорення було зростання середніх цін на яйця на 45% дпр порівняно із низькою базою минулого року, тоді як в лютому ціни були близькими до минулорічних (вищими на 2% дпр). Втім інфляційний тиск також підтримували вже традиційні фактори, такі як зростання витрат на робочу силу, більші витрати на стабільне постачання енергії, низький урожай минулого року та наближення внутрішніх цін на ряд сільськогосподарських продуктів до світових (через усунення перешкод до експорту, які раніше утримували внутрішні ціни на нижчому рівні).

Рисунок 5: Інфляція споживчих цін, % дпр

Джерело: Держстат

У місячному виразі у березні зростання цін прискорилося до 1,5% дпм. Втім зростання цін, схоже, було викликане одноразовими факторами і для більшості споживчого кошика зміна цін залишалась помірною, як і в лютому. Це дає підстави для обережного оптимізму щодо сповільнення інфляції у наступні місяці.

Основними чинниками прискорення місячної інфляції в березні були вищі ціни на яйця та сезонне зростання цін на фрукти, одяг та взуття. Ціни на яйця зросли на 19% дпм на фоні зростання внутрішнього попиту та зростання експорту, але залишились нижчими, ніж в грудні. Держстат відповідно до методології звітує про зростання цін на одяг та взуття щоразу, коли починається новий сезон, і надалі показує звичайне зниження цін пізніше в сезоні. Також попри заяви уряду про очікуване зниження цін на ліки у березні, Держстат повідомив про подальше підвищення цін на більшість категорій ліків на 2-5% дпм. Середнє зростання цін за іншими складовими споживчого кошика, як і в лютому, не перевищувало 1% дпм.

Монетарна політика та обмінний курс: Укріплення гривні продовжується на фоні вищих відсоткових ставок

Монетарна політика. НБУ у квітні залишив облікову ставку на рівні 15,5% річних. У НБУ відзначили збереження інфляційних ризиків, але також згадали про еознаки зниження інфляційного тиску в останні місяці (про що ми писали вище). Загалом НБУ зберегло позицію, що чинного рівня ставки достатньо для сповільнення інфляції.

У НБУ також пообіцяли, що знижуватимуть облікову ставку після повернення інфляції до однозначного рівня, та не виключили підвищення ставки, якщо інфляція буде вищою за прогнози. В цілому видається що такий підхід буде достатнім для сповільнення інфляції за відсутності несподіванок.

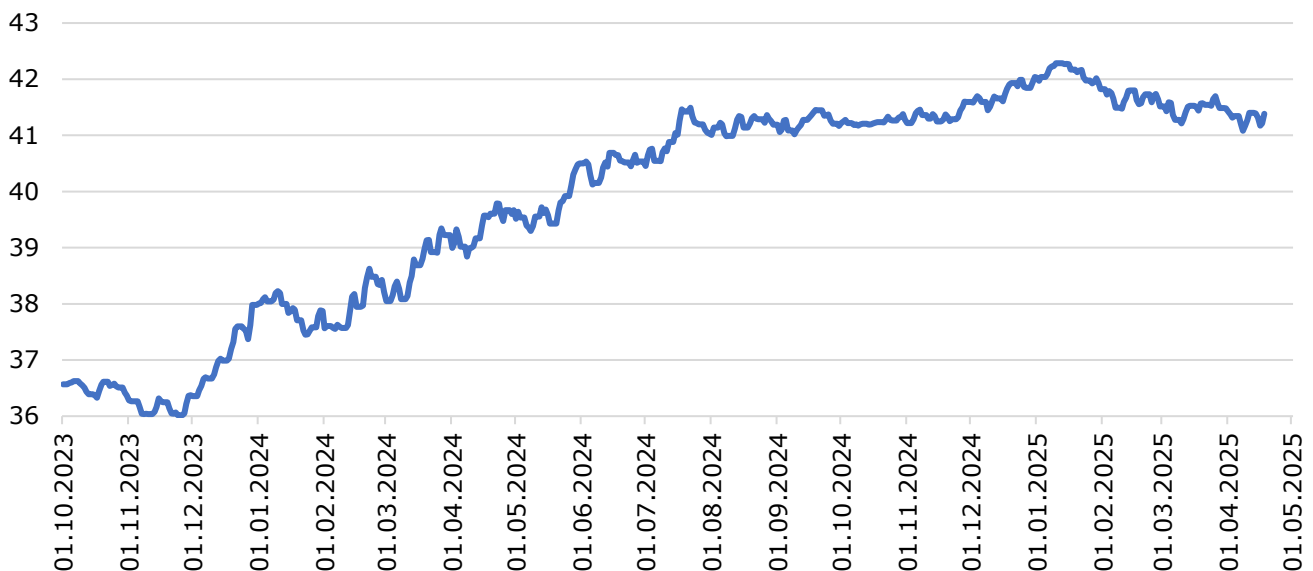
НБУ прийняло свої рішення на основі оновленого макропрогнозу. Прогноз економічного зростання дещо погіршився: прогноз зростання реального ВВП цього року знизився з 3,6% до 3,1%, і у 2026 році з 3,7% до 4,0%. Як наслідок прогнози НБУ стали ближчими до оцінок ІЕД. Зміни у прогнозі НБУ відображало ефект останніх російських атак та вплив економічної політики США на світову економіку. Втім на думку центробанку цей вплив буде достатньо помірним і залежно від майбутніх дій США та інших країн в може створювати можливості для України.

Прогноз інфляції у 8,7% дпр у грудні цього року та 5,0% дпр у грудні 2026 року майже не змінився порівняно з попередніми оцінками (8,4% дпр і 5,0% дпр). На думку НБУ ослаблення долара до євро і відповідно здорожчання частини імпорту України буде компенсуватись нижчими цінами на ряд сировинних товарів.

Обмінний курс. Гривня продовжила укріплення до долара США, яке розпочалось в середині січня, і в останні тижні залишалась у проміжку в 41,0-41,4 грн за долар. Укріплення гривні до долара підтримувало ослаблення долара до євро, викликане економічною політикою США. В результаті курс гривні до євро у квітні оновив максимум вересня 2024 року і 15 квітня перевищив 47 грн за євро. За даними НБУ у четвертому кварталі 2024 року експортери товарів та послуг отримали 64% виручки у доларах і лише 33% у євро, але 51% розрахунків за імпортом йшли у євро і 48% у доларах. Решта розрахунків йшла у гривні та інших валютах. Наразі долар залишається основною валютою інтервенцій НБУ та обміну готівкової валюти.

Відповідно, укріплення гривні до долара відчутно зменшило чистий попит на готівкову валюту. НБУ знизив інтервенції за чотири тижні, що закінчилися 20 квітня до орієнтовно 2,2 млрд дол. Міжнародні резерви НБУ на кінець березня склали 42,4 млрд дол. з 43,8 млрд дол. на початку року. НБУ витратив понад 9,4 млрд дол. на підтримку гривні у першому кварталі, а уряд залучив від донорів 9,1 млрд дол. без врахування 970 млн дол. цільових коштів від Великобританії на закупівлю зброї, що не зараховуються до міжнародних резервів. Уряд також витратив на виплати за зовнішнім боргом понад 1,7 млрд дол., зокрема за боргом перед МВФ. Крім того, на обслуговування валютних ОВДП пішло на 410 млн дол. більше, ніж було залучено. За оцінкою НБУ міжнародні резерви покривають понад п'ять місяців імпорту товарів та послуг.

Рисунок 6: Офіційний курс гривні до долара США (грн за дол. США)

Примітка: Зауважимо, що значення обмінного курсу на рисунку починаються з 36 грн за дол. США.
Джерело: НБУ

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

Застереження

Ця публікація була підготовлена Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій. Її зміст є виключною відповідальністю Інституту економічних досліджень і політичних консультацій. MEMU має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.